

ZORG VOOR ONSZELF



Eigen kracht van burgers en de versterking ervan, de kracht van de *civil society*, veel beleidsstukken staan in het teken van

zelfregie en eigen kracht. 'Eruiet halen wat erin zit' is het adagium van deze tijd. De schrijvers en samenstellers van dit boek gaan vooral in op de eigen kracht van jeugdigen en opvoeders. Wat zijn de mogelijkheden, wat zijn de grenzen, wat zijn de dilemma's? Biedt het kansen of gaat het vooral om bezuinigingen? Voor wie wel en voor wie niet?

Zorg voor onszelf bevat 25 essays van gezamenlijk ruim veertig schrijvers die een antwoord formuleren op dit soort kritische vragen. Ze benoemen knelpunten en dilemma's maar ook succesfactoren en mogelijke antwoorden en oplossingen. De schrijvers vertegenwoordigen het spectrum van onderzoekers, beleidsadviseurs, lectoren, professoren, politici enz. De essays zijn verdeeld over zes thema's. Deel 1, 'de krachten verkend' bevat drie essays die ingaan op de opvoeding in het publieke domein, de afstand tussen systeem- en leefwereld en op twee vormen van sociaal kapitaal: *bonding* en *bridging*, oftewel relaties binnen en tussen groepen. Deel 2 gaat over de rol van bestuur en beleid en bevat zes essays over onder meer gemeenten, jeugdzorg en het verschil in logica tussen het beleid van politici en de logica van de *civil society*. Deel 3 gaat met vijf essays over de pedagogische *civil society*, (vrijwilligers)organisaties en de rol van het onderwijs. Deel 4 gaat in op het perspectief voor professionals met een vijftal essays. In deel 5 wordt wederom in vijf essays ingegaan op de kracht van de doelgroep zelf. Deel 6, tot slot, bevat het laatste essay, waarin conclusies en discussiepunten terugkomen over de mogelijkheden en grenzen van eigen kracht bij jeugdigen en hun omgeving. Het is een heel aardige bloemlezing voor iedereen die te maken heeft met opvoeden en opgroeien van jongeren in onze samenleving en bezig is een

visie of standpunt te ontwikkelen met betrekking tot de mogelijkheden en beperkingen van eigen kracht. De bundel biedt genoeg materiaal om je gedachten aan te 'schuren'. Het boek bevat geen standpunten en ervaringen van jongeren zelf en hun omgeving met eigen kracht. Ook ontbreekt de visie van de, al dan niet vrijwillige professionals. Maar daar is het boek mogelijk ook niet voor bedoeld...
DOOR MARIANNE LENKHOFF

• JUMELET, H. & WENINK, J. (2012). **ZORG VOOR ONSZELF? EIGEN KRACHT VAN JEUGDIGEN, OPVOEDERS EN OMGEVING, GRENZEN EN MOGELIJKHEDEN VOOR BELEID EN PRAKTIJK**. AMSTERDAM: UITGEVERIJ SWP. 288 PP. € 27,90.

NEE TEGEN PESTEN

Dit boek doet zijn titel, maar ook de ondertitel eer aan. *Zeg nee tegen pesten!* heet het, en doe dat door het te signaleren, aan te pakken en vooral te voorkomen, en dat allemaal met veel praktische handvatten. Deel A van het boek haalt theorie aan. Wat is pesten, hoe ontstaat het, wie wordt slachtoffer? Onder andere wordt Nagy's contextuele therapie genoemd; de begrippen loyaliteit en meerzijdige partijdigheid, en de balans tussen geven en nemen worden kort uitgelegd. In dit deel is aandacht voor signaleren en diagnostiseren, maar ook voor de aanpak van pesten en de rollen van diverse betrokkenen zoals school en de ouders. Tot slot is er aandacht voor de begeleiding van pesters en slachtoffers. Elk hoofdstuk wordt voorafgegaan door een ervaringsverhaal, verhalen die feitelijk beschrijven wat een indringend effect pesten heeft. Deze verhalen geven een doorkijkje in de eenzaamheid en verwarring van de slachtoffers. Verder besteedt elk hoofdstuk



aandacht aan methodische aangrijpingspunten en interventies. De theorie in deel A wordt heel praktisch gemaakt door de uitleg steeds kort en

concreet te houden en die door te trekken naar handelingsmogelijkheden. En dat is belangrijk omdat het niet alleen een boek is voor professionele begeleiders, maar ook voor ouders en andere naasten. Deel B staat bol van oefeningen en opdrachten die te maken hebben met veiligheid, sociale vaardigheden en het vergroten van zelfvertrouwen van jongeren. In de bijlagen zijn onder meer praktische voorbeeldbrieven en -werkbladen te vinden en aan het eind van het boek staan overzichten van aanbevolen boeken, films en websites voor jongeren en hun ouders. Al met al een praktisch en toegankelijk boek. Voor leerkrachten en andere begeleiders een hele handige toolkit. DOOR MARIANNE LENKHOFF

• PRINSEN, H. (2013). **ZEG NEE TEGEN PESTEN! PRAKTISE GIDS VOOR LEERKRACHTEN, HULPVERLENERS, BEGELEIDERS EN OUDERS**. HOUTEN: LANNOOCAMPUS, 216 PP, € 29,99.

HELD IN EIGEN VERHAAL

Bouma beschrijft met behulp van een variant op *De reis van de held* (van Campbell) een ontwikkelingstraject voor personen, groepen en organisaties waarin het nemen van de volledige verantwoordelijkheid voor je eigen bestaan, het vinden van je eigen roeping en het volgen van je eigen bestemming centraal staan. In *De held in je eigen verhaal* schetst ze twaalf ideaaltypische stadia op heldere wijze, tegelijk rijkelijk en beknopt geïllustreerd met vele voorbeelden uit bekende verhalen uit mythologie en film, literatuur en biografie, en ook levensverhalen van personen met wie zij in haar eigen beroepspraktijk in aanraking is gekomen. Het is een inspirerend boekje, zeker ook voor mensen voor wie een belangrijke valkuil is te veel voor anderen te leven en te weinig voor zichzelf te zorgen. DOOR ED DE JONGE

• BOUMA, M. (2012). **DE HELD IN JE EIGEN VERHAAL: HET PAD VAN PERSOONLIJK LEIDERSCHAP**. AMSTERDAM/ANTWERPEN: BUSINESS CONTACT. 176 PP. € 19,95.